

A Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Győrött, 2014. évi május hó 21. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

Í t é l e t e t :

A csoportosan elkövetett rablás büntette miatt **I.r. vádlott** és társai ellen indult büntetőügyben a Szombathelyi Törvényszék 2013. január 21. napján kelt 12.B.135/2009/165. számú ítéletét I.r. és III.r. vádlottak vonatkozásában megváltoztatja azzal, hogy

I.r. vádlottal szemben kiszabott börtönbüntetés tartamát 2 (kettő) év 4 (négy) hónapra enyhíti. Az I.r. vádlott a kiszabott szabadságvesztés büntetésből fele részének letöltése után feltételes szabadságra bocsátható.

III.r. vádlott által elkövetett bűncselekményeket társtettesként elkövetett rablás büntettének (Btk. 365. § (1) bekezdés a.) pont, (3) bekezdés c.) pont), társtettesként elkövetett jármű önkényes elvétele büntettének (Btk. 380. § (1) bekezdés (2) bekezdés a.) pont) 2 rb. társtettesként elkövetett közokirattal visszaélés vétségének (Btk. 346. § (1) bekezdés a.) pont) minősíti.

Ezért a III.r. vádlottat halmazati büntetésül 2 (kettő) év börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre és 30 napi tétel pénzbüntetésre ítéli.

A szabadságvesztés büntetés végrehajtását 3 (három) évi próbaidőre felfüggeszti.

A szabadságvesztés büntetés végrehajtásának elrendelése esetén a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés 2/3-ad részének kitöltését követő nap.

A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 3.000 (háromezer) Ft-ban állapítja meg. Az így kiszabott 90.000 (kilencvenezer) Ft pénzbüntetést meg nem fizetése esetén napi tételeként egy napot számítva fogházban - a szabadságvesztés büntetés végrehajtásának elrendelése esetén börtönben - végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

Mellőzi a III.r. vádlott vonatkozásában a közügyektől eltiltásra vonatkozó rendelkezést.

Az elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezéseket hatályon kívül helyezi és e körben az elsőfokú bíróságot különleges eljárás lefolytatására hívja fel.

Egyebekben helybenhagyja az elsőfokú bíróság ítéletét azzal, hogy az I.r. vádlott tartózkodási helye: ..., a III.r. vádlott tartózkodási helye: ..., személyi igazolvány száma: ...

Kötelezi az I.r. vádlottat a másodfokú eljárásban felmerült 2.000 (kettőezer) Ft bűnügyi költség megfizetésére külön felhívásra az állam javára.

I n d o k o l á s:

A Szombathelyi Törvényszék a 2013. január 21. napján kelt 12.B.135/2009/165. számú ítéletében bűnösnek mondta ki:

I.r. vádlottat 1 rb társtettesként elkövetett rablás büntetében (Btk. 321.§ (1), (3) bekezdés c./ pont II. fordulat), 1 rb társtettesként elkövetett jármű önkényes elvételének büntetében (Btk. 327.§ (1), (2) bekezdés a./ pont I. fordulat), 2 rb társtettesként elkövetett okirattal visszaélés vétségében (Btk. 277.§ (1) bekezdés);

II.r. vádlottat 1 rb bűnsegédként elkövetett rablás büntetében (Btk. 321.§ (1), (3) bekezdés c./ pont II. fordulat), 1 rb bűnsegédként elkövetett jármű önkényes elvételének büntetében (Btk. 327.§ (1), (2) bekezdés a./ pont I. fordulat), 2 rb bűnsegédként elkövetett okirattal visszaélés vétségében (Btk. 277.§ (1) bekezdés);

III.r. vádlottat 1 rb társtettesként elkövetett rablás büntetében (Btk. 321.§ (1), (3) bekezdés c./ pont II. fordulat), 1 rb társtettesként elkövetett jármű önkényes elvételének büntetében (Btk. 327.§ (1), (2) bekezdés a./ pont I. fordulat), 2 rb társtettesként elkövetett okirattal visszaélés vétségében (Btk. 277.§ (1) bekezdés);

IV.r. vádlottat 1 rb bűnsegédként elkövetett rablás büntetében (Btk. 321.§ (1), (3) bekezdés c./ pont II. fordulat), 1 rb bűnsegédként elkövetett jármű önkényes elvételének büntetében (Btk. 327.§ (1), (2) bekezdés a./ pont I. fordulat), 2 rb bűnsegédként elkövetett okirattal visszaélés vétségében (Btk. 277.§ (1) bekezdés).

Ezért - halmazati büntetésül -

I.r. vádlottat 2 év 10 hónap börtönbüntetésre, 3 év közügyektől eltiltásra és 100.000 pénzmellékbüntetésre,

II.r. vádlottat 2 év 4 hónap börtönbüntetésre, 3 év közügyektől eltiltásra,

III.r. vádlottat halmazati büntetésül 2 év 8 hónap börtönbüntetésre, 3 év közügyektől eltiltásra és 100.000 forint pénzmellékbüntetésre,

IV.r. vádlottat halmazati büntetésül 2 év 6 hónap börtönbüntetésre, 3 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Rendelkezett a pénzmellékbüntetések meg nem fizetése esetén az átváltoztatásáról akként, hogy az I.r. vádlott esetében 5.000, míg III.r. vádlott esetében 10.000 forintként kell egy-egy napi szabadságvesztésre átváltoztatni.

Határozott még a bűnügyi költség viseléséről is az elsőfokú bíróság.

*A törvényszék ítélete **II.r. vádlott** vonatkozásában 2013. január 24. napján, **IV.r. vádlott** tekintetében pedig - akinek a távollétében folyt az elsőfokú eljárás - 2013. március 11. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.*

Az ítélet ellen **I.r. vádlott** védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan a büntetés enyhítése érdekében, **III.r. vádlott** és védője a társtettesként csoportosan elkövetett rablás büntette vonatkozásában téves minősítés miatt önbíráskodás büntette, vagy rablás büntetnének kísérlete tekintetében enyhébb minősítéséért, illetve a 2 rb társtettesként elkövetett okirattal visszaélés vétsége miatt bizonyítottság hiányában felmentésért, összességében enyhítésért jelentettek be fellebbezést.

A döntést az elsőfokon eljáró ügyész tudomásul vette.

A Győri Fellebbviteli Főügyészség BF.49/2013/3-4/II. számú átiratában a védelmi fellebbezéseket alaptalannak találta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat betartva a tényállást a bizonyítékok mérlegelésével megalapozottan állapította meg, amely az iratok tartalma alapján annyiban helyesbítendő és egészítendő ki, hogy

- I.r. vádlottat korábban jelentős értékre dolog elleni erőszakkal, felbujtóként elkövetett rablás büntette miatt ítélték el, illetve az I.r. vádlott kóros elmeállapotú, személyiségzavarban szenved;

- **sértett** mobiltelefonjáról **II.r. vádlott** 2005. december 9-én 03:42:02 órakor sms-ben értesítette **B.J.-t** arról, hogy a kisbusz hol található,

- a Mercedes Vito kisbusz értéke 1.904.515 forint volt, és a kisbuszt megrongálva találták meg.

A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint továbbá I.r. és **III.r. vádlott** bűnösségére vont következtetés - amelynek során a törvényszék indokolási kötelezettségének is eleget tett - okszerű, a cselekmények minősítése a büntető anyagi jog szabályainak megfelelő, a közbizalom elleni bűncselekmények megnevezése azonban helyesen közokirattal visszaélés. Rámutatott arra, hogy az I.r. és III.r. vádlottakkal szemben az elkövetéskori Btk. alapján kiszabott büntetések arányosak.

Kifejtette, hogy a büntetéskiszabási körülmények annyiban pontosításra szorulnak véleménye szerint, hogy **I.r. vádlott** esetében személyiségzavara nem enyhítő körülmény, miután a beszámítási képességét nem korlátozza, viszont további enyhítő körülmény az okozott kár részbeni megtérülése, míg további súlyosító körülmény a kezdeményező szerepe, az előre kiterveltség, az eszköz használata és a társtettség is. **III.r. vádlott** esetében szintén további enyhítő körülmény az okozott kár részbeni megtérülése, illetve súlyosító körülményként értékelendő az előre elterveltség, az eszközhasználat és szintén a társtettség. Rámutatott arra is, hogy mindkét vádlott vonatkozásában nyomatékos enyhítő körülmény a rendkívüli időmúlás.

Összességében indítványozta, hogy az ítélet az elsőfokú bíróság ítéletét I.r. és III.r. vádlottak vonatkozásában hagyja helyben azzal, hogy a közbizalom elleni bűncselekmények megnevezése közokirattal visszaélés vétsége.

I.r. vádlott védője a fellebbezését fenntartotta. Perbeszédében hivatkozott arra, hogy a rablási szándékkal felhagytak az elkövetők, miután a megállított kisbuszban nem az ő eredeti

terveik szerinti - bűncselekményből származó - motoros fűrészek, hanem használt bútorok voltak. Nemcsak e tekintetben tévedett az elsőfokú bíróság, amikor befejezett rablást állapított meg védence terhére véleménye szerint, hanem akkor is, amikor akként foglalt állást, hogy a rablási szándék **sértett** mobiltelefonjára és személyes okirataira is kiterjedt, hiszen az minden alapot nélkülöz, semmiféle adat nem támasztja alá, és az iratok nem kerültek elő. Rámutatott arra is, hogy a terheltek nem számítottak feljelentésre, hiszen bűncselekményből származó szerszámokat akartak megszerezni. A gépjárművet pedig olyan helyen hagyták, ahol bárki megtalálhatta, így onnan bármit el is tulajdoníthatott akár más személy is.

Kitért arra is a védő, hogy **R.M.** telepőr észlelte ugyan a gépjármű mozgását, azonban valójában nem látott rá a Mercedes Vito-ra.

Ekként álláspontja szerint iratellenes és megalapozatlan a tényállás és az ahhoz fűzött indokolás, miszerint a vádlottak kiszórták volna a használt bútorokat a kisbuszból, és az sem megalapozott, hogy a telefonról sms-t küldtek, hiszen tartottak **B.J.-től**, aki nem hagyta volna megtorlás nélkül az esetet.

Elsődlegesen tehát a védő részben az ítélet megváltoztatását indítványozta és rablás büntette kísérletének megállapítását, míg az okirati cselekmények tekintetében **I.r. vádlott** felmentését bizonyíték hiányában.

Másodlagosan a büntetés enyhítését kérte és végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés kiszabását. Ebben a körben hivatkozott a tetemes időmúlásra, amely védecének nem róható fel, aki részben beismerő vallomást tett, továbbá az eltelt időben létbizonytalansága öngyilkossági kísérlethez vezetett, és súlyos izomsorvadásos megbetegedésben is szenved. Rámutatott továbbá arra, hogy 2004. évtől nem volt büntetve, és azóta becsületes módon próbálja az életét felépíteni, ennek érdekében vállalkozást alapított, két céget irányít és dolgozik.

III.r. vádlott védője a fellebbezését változatlan formában fenntartotta. Védence önbíráskodás, illetve jármű önkényes elvétele büntetében tett bűnösségére kiterjedő beismerő vallomást. Véleménye szerint a tekintetben nem merült fel adat, hogy jogtalan eltulajdonítási szándékkal vett volna részt a cselekmény elkövetésében, illetve megelőzőleg a tervről teljes ismeretekkel rendelkezett, továbbá a rablási cselekmény valamennyi törvényi tényállási eleme nem állapítható meg a **III.r. vádlott** vonatkozásában.

Vitatta az elsőfokú bíróság bizonyítékokat mérlegelő tevékenységét, mivel álláspontja szerint a sértettek, illetve tanúk nem szavahihetőek, illetve maximum önbíráskodás büntette valósulhatott meg, ha az elsőfokú bíróság az elkövetői tudattartalmat megfelelően értékeli. Kifejtette, hogy minden egyéb egy színjáték része volt, és valójában nem történt rablás.

Ezért elsődlegesen a cselekmény minősítésének megváltoztatását indítványozta az általa kifejtettek alapján önbíráskodás, illetőleg rablás büntette kísérleteként.

Az enyhítésre irányuló kérelme tekintetében a beismerő vallomásra, a kár részbeni megtérülésére és az időmúlásra hivatkozott. Előadta továbbá, hogy védence Angliában rendezett körülmények között él, munkáját elismerik, hitelt vett fel, élettársával családalapítás előtt állnak. A végrehajtandó szabadságvesztés aránytalan joghátrány a terhére róható cselekmények miatt, ezért a szabadságvesztés büntetés végrehajtásának felfüggesztését indítványozta.

A fellebbviteli főügyészség képviselője az átiratában foglaltakat azzal a módosítással tartotta fenn, hogy a fellebbezéssel érintett vádlottak vonatkozásában az elbíráláskor hatályban lévő, a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény alkalmazása indokolt. Ennek megfelelően indítványozta a bűncselekmények Btk. szerinti megnevezésének és az alkalmazott törvényhelyeknek a megváltoztatását, a börtönbüntetésekkel illetően a fő-, a pénzmellékbüntetések kapcsán a mellékbüntetésre utalások mellőzését, a pénzbüntetések napi tételei számának és az egy napi tételnek megfelelő összeg megállapítását, a pénzbüntetések meg nem fizetése esetére a szabadságvesztésre átváltoztató rendelkezések módosítását, a feltételes szabadságra bocsátások legkorábbi időpontjának megállapítását, továbbá az indokolásban is az új büntető törvény jogszabályhelyeinek megjelölését.

Ezt követően az ügyész kisebb, ezáltal nem releváns eljárási szabálysértésekre mutatott rá, köztük az eljárás elhúzódnak okait említette, rámutatva arra, hogy a törvényszék **2. sértett** nyomozati vallomását a nélkül ismertette, hogy előtte kikérdezte volna, a tanúkat a törvény változását követően is figyelmeztette a mentő körülmény elhallgatásának következményeire, az előző tárgyalásról készült jegyzőkönyveket pedig indítvány nélkül is ismertette.

Álláspontja szerint a mérlegeléssel megállapított tényállás annyiban hiányos, hogy II.r. terhelt a sértettől jogtalanul eltulajdonított telefonról még aznap hajnalban 03:40:02 órakor sms-ben értesítette **B.J.-t** arról, hogy a kisbusz hol található, valamint, hogy a kisbusz értéke 1.904.515 Ft volt és az megrongálódva került feltalálásra. Pontosítandó továbbá a tényállás **I.r. vádlott** korábbi elítélése és beszámítási képességét nem érintő kóros elmeállapota, személyiségzavara körében.

Kifejtette, hogy az I.r. és III.r. vádlottak bűnösségére vont következtetés okszerű.

Az időbeli hatály kapcsán kiemelte, hogy a 2012. évi C. törvény szerinti büntetési tételek lényegében változatlanok - a jármű önkényes elvételének minősített esete kapcsán az alsó határ emelkedett egy évtől terjedő szabadságvesztésre -, a feltételes szabadságra bocsátás szabályai viszont kedvezőbb elbírálást tesznek lehetővé.

Rámutatott, hogy a cselekmények minősítése az új Btk. törvényi tényállásainak felhívása mellett megfelelő.

Véleménye szerint a rablás ténylegesen befejezett a mobiltelefon eltulajdonítása folytán, a cselekmény rendbeliségét pedig végül is nem vitatta, mivel a behozott használt bútorok tulajdonjoga nem nyert tisztázást. A jármű önkényes elvételének minősítésével is egyetértett. Rámutatott, hogy a közbizalom elleni bűncselekmények megnevezése helyesen közokirattal visszaélés.

A büntetéskiszabás tekintetében előadta, hogy a hatályos Btk. szerint a büntetések mellett csak a közügyektől eltiltás mellékbüntetés van. Miután pedig nincs pénzmellékbüntetés, ezért a haszonszerzés céljából elkövetés miatt kiszabott anyagi joghátránnyal járó büntetést - a súlyosítási tilalom korlátai között - a pénzbüntetés szabályai szerint kell megállapítani a Btk. 50-51.§ alkalmazásával.

Nem visszaeső elkövetők vonatkozásában a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége a büntetés 2/3 részének kitöltését követő nap, amit a rendelkező résznek tartalmaznia kell.

Kifejtette, hogy a büntetéskiszabási tényezők korrigálásra, helyesbítésre szorulnak ugyan, azonban ennek ellenére a rendkívüli időmúlásra tekintettel az enyhítő szakasz alkalmazásával kiszabott szabadságvesztések és közügyektől eltiltások mértéküket tekintve megfelelőek.

A járulékos rendelkezések kapcsán rámutatott, hogy az I.r. vádlott korábbi felfüggesztett büntetése elévült.

A másodfokú nyilvános ülésen I.r. és III.r. vádlottak beszámoltak a személyi körülményeikben bekövetkezett változásokról, amelyek igazolására iratokat csatoltak.

I.r. vádlott az utolsó szó jogán előadta, hogy hibázott, majd az általa csatolt ambuláns lapokra, orvosi dokumentációra hivatkozva izomsorvadásos megbetegedését hangsúlyozta, amely jelentős állapot rosszabbodást idézett elő nála.

III.r. vádlott előadta, hogy 9 éve áll az eljárás hatálya alatt, azóta külföldre költözött, O.-ban lakást bérelnék élettársával, akivel a gyermekvállalás érdekében lombik programban vesznek részt, hiteltartozás terheli, dolgozik a ... cégnél, munkáját elismerik, beszámolt szakmai előmeneteléről. Előadta, hogy Magyarországon élő szüleit is támogatja anyagilag.

Az ítélet tábla a fellebbezésekre tekintettel az elsőfokú ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülvizsgálta I.r. és **III.r. vádlott** vonatkozásában a Be. 348.§ (1) bekezdés, 349.§ (1) bekezdése szerint.

Megállapította, hogy az enyhítésre irányuló védelmi fellebbezések, illetőleg a fellebbviteli főügyészség indítványa az alábbiak szerint alapos.

Az elsőfokú bíróság a büntetőeljárási szabályokat megtartva, megfelelő körben és törvényesen folytatta le az eljárást. A másodfokú bíróság olyan eljárási hibát nem észlelt, amely megakadályozta volna az érdemi felülvizsgálatot és az elsőfokú bíróság döntésének hatályon kívül helyezését eredményezte volna.

Az ügyészség által hivatkozott eljárási szabálysértések kapcsán a következőket jegyzi meg az ítélet tábla.

Az, hogy a törvényszék az előző tárgyalás jegyzőkönyvet indítvány nélkül ismertette (Be. 287.§ (5) bekezdés), valóban nem a Be. szövegének megfelelő, de az a tény, hogy a korábbi tárgyalási nap jegyzőkönyvét a bíróság ismertette, a védekezésben segítséget jelenthetett a vádlottak és védők részére, így azt a másodfokú bíróság lényeges eljárási hibaként nem értékelte. A sértett tanú nyomozati vallomásának korábbi ismertetése, mint a törvényszék előtti szóbeli kihallgatása, sem olyan mérvű eljárási szabálysértés, amely a másodfokú felülbírálatra kihatással lett volna.

A másodfokú eljárásban csupán tényként lehet megállapítani azt, hogy az időmúlás oka jelen ügyben az elhúzódó bírói szak volt, amelyet azonban másodfokon már nem lehet orvosolni.

Ekként az ügyészség által jelzett eljárási szabálysértések valójában nem voltak kihatással a bizonyítási eljárás törvényességére és az ítélet érdemére.

Az elsőfokú bíróság az ügy ténybeli és jogi megítélését megalapozó bizonyítékokat lényegében feltárta az időben elhúzódó bizonyítási eljárás eredményeként.

Az elsőfokú eljárás a Sárvári Városi Bíróságon 2.B.22/2009. szám alatt indult több vádlott ellen. Az eljárást négy terhelt vonatkozásában a Sárvári Városi Bíróság elkülönítette, majd az ügy áttételéről rendelkezett a Vas Megyei Bírósághoz (jelenlegi megnevezése Szombathelyi Törvényszék). A Szombathelyi Törvényszék 2011. május 23. napjára tűzte ki az első érdemi tárgyalást a 12.B.135/2009. szám alatt iktatott eljárásban, majd 2013. január 21. napján hozott ügydöntő, érdemi határozatot az ügyben IV.r. vádlott távollétében, akire, II.r. vádlottal együtt a törvényszék ítélete a már említettek szerint elsőfokon jogerőre emelkedett.

A Szombathelyi Törvényszék a bizonyítási eljárás során kihallgatta a I.r., II.r. és III.r. vádlottakat, míg a távollévő IV.r. vádlott nyomozás során tett vallomását ismertetéssel tette a tárgyalás anyagává. Kihallgatta a cselekmény sértettjeit, **sértettet** és **2. sértettet**, továbbá vizsgálta **R.M.** telepőr, **1. tanú, B.J., 2. tanú, 3. tanú, 4. tanú, 5. tanú** tanúk vallomásait.

Különböző okirati bizonyítékokat értékelt, amelyek hivatalos feljegyzések, rendőri jelentések, ambuláns lapok, továbbá figyelemmel volt a helyszíni szemléről készült jegyzőkönyv tartalmára és annak fényképmellékletére, a bűnjeljegyzésekre, valamint a különböző megkeresésekre (pénzintézet, telefon szolgáltatók) adott válaszokra.

Az igazságügyi pszichológus szakértői és pszichiátriai szakértői vélemények adatait szintén értékelte a szakértőknek a tárgyalási szakban adott nyilatkozataival együtt. Ugyancsak figyelemmel volt az igazságügyi műszaki mérnök szakértő véleményére illetőleg annak kiegészítésére, továbbá a tárgyszakértői véleményre is.

Az ügy valamennyi ténybeli és jogi megítéléséhez szükséges bizonyítékokat tehát feltárta az elsőfokú bíróság. A vádlottak részéről az eljárás különböző szakaszaiban elhangzott nyilatkozatokat, a hamis tanúzás törvényes következményeire kioktatott tanúk által tett vallomásokkal egybevetette, a mutatkozó ellentétek feloldását megkísérelte. Mindezeket a személyi és okirati bizonyítékokkal, külön-külön és együttesen is értékelt. Az ellentmondó sértetti illetve vádlotti vallomásokat az ítéletábra álláspontja szerint megfelelően vetette össze az elsőfokú bíróság. Ahogy az ügyészség is hivatkozott rá valóban azokat a vallomásokat vette figyelembe, amelyek logikailag egy irányba hatottak a tényállás megállapítása körében.

Az ítéletábra álláspontja az, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás a bizonyítékok anyagának megfelelő, ugyanakkor a fellebbviteli főügyészi indítvány a tényállás kiegészítése kapcsán helytálló, azt osztotta a másodfokú bíróság. A Mercedes Vito típusú kisbusz értéke valóban nem került rögzítésre a tényállásban, amely tényként megállapítható, annak ellenére, hogy a rablást nem arra a gépjárműre követték el a terheltek, egyúttal a cselekmény minősítésre nincsen kihatással, ennek ellenére a történeti részt azzal egészíti ki az ítéletábra a teljesség kedvéért, hogy a Mercedes Vito kisbusz értéke - amelyet megrongált állapotban találtak meg - 1.904.515 forint volt, illetve II.r. terhelt a sértettől jogtalanul eltulajdonított telefonról még aznap hajnalban 03:40:02 órakor sms-ben értesítette **B.J.-t** arról, hogy a kisbusz hol található.

Az I.r. vádlott a terhére rótt bűncselekmény, illetve az elsőfokú eljárás alatt nem szenvedett elmebetegségben, szellemi leépülésben, tudatzavarban. Személyiségzavara van, amely nem

korlátozta cselekménye társadalomra veszélyességének felismerésében, és abban, hogy e felismerésnek megfelelően cselekedjék. Az ítéltábla az elsőfokú eljárásban beszerzett szakvéleményt aggálytalannak találta, ezért megállapításaival kiegészítette a tényállást.

A másodfokú bíróság a tényállást pontosítja a fellebbezéssel érintett vádlottak személyi körülményeiben - az elsőfokú ítélet kihirdetése óta - bekövetkezett változásokra figyelemmel a vádlottak elmondása, illetve a csatolt iratok tartalma alapján.

I.r. vádlott tartózkodási helye megváltozott. Két vállalkozást irányít, a ...Kft-t és a ...Kft-t. Ez utóbbi cég B.-ben vállal munkákat, 30 embert foglalkoztat, a cég bankszámláján pár ezer euró van. A ...Kft. pedig a munkaügyi központ támogatásával, minimum alaptőkével alakult, a felvett hitelt negyedévente törleszti, a gépek, tárgyi eszközök értéke 15 millió forint. Más büntető eljárás nincs ellene folyamatban.

III.r. vádlott Nagy-Britanniában, O.-ban hitelre ingatlant vásárolt, ahol évek óta él és dolgozik. Élettársával a lombikprogramban való részvételhez igényelhető támogatást megkapták, a ... autógyártó cég o.-i gyártelepén dolgozik. Magyarországon élő szüleit anyagilag támogatja. Más büntető eljárás nem indult ellene.

Fenti korrekcióval a tényállás mentes a Be. 351.§ (2) bekezdésében írt hibáktól, hiányosságoktól, így a felülbírálat alapját képezte.

A törvényes és teljes körű bizonyíték értékeléssel megállapított tényállás alapját képező logikus és következetes elemzés - azonos bizonyítási anyag mellett - a felülmérlegelés tilalma folytán a másodfokú eljárásban nem változtatható meg.

Az elsőfokú bíróság által, a bizonyítékok helyes értékelésével megállapított tényállást támadta egyrészt az I.r., másrészt a III.r. vádlott védője a másodfokú nyilvános ülésen elhangzott perbeszédében.

I.r. vádlott védője hivatkozott arra, hogy tévedett az elsőfokú bíróság, amikor azt állapította meg, hogy a mobiltelefont a vádlottak vitték el, amire abból is következtetett, hogy más nem tudhatta, hogy hol hagyták el a gépjárművet.

Ebben a körben azonban a másodfokú bíróság álláspontja szerint logikai hibáktól mentes az elsőfokú bíróság érvelése. A tanúként kihallgatott **R.M.** telepőr látta az autót megérkezni, és a Mercedes Vito kisbusznak a fényszórója bekapcsolva maradt. Ezt követően valóban nem figyelte folyamatosan az autót, azonban később ő ment oda a kisbusz lámpáját lekapcsolni. A gépjármű egy dűlőút elhagyatott részén állt, a tanú munkahelyének közelében.

Az elsőfokú bíróság gondolatmenete abból indult ki, hogy nyilván más nem járhatott ezen a területen, hiszen más illetéktelen személy sem kerülhetett volna el az észlelő tanú figyelmét.

Az ítéltábla álláspontja szerint helyesen vont le következtetést arra a rendelkezésre álló bizonyítékokból az elsőfokú bíróság, hogy a Mercedes Vitot csak a bűncselekmény elkövetői hagyhatták ott, más személy, személyek közbeavatkozása nem bizonyított.

A helyszíni szemle megállapításai alapján a kidobált bútorok az autó haladási irányát tekintve igazából nem távol voltak fellelhetőek, ugyanis ily módon csak menet közben lehetett azokat kiszórni a raktérből, és elhelyezkedésükből sem lehet arra következtetni, hogy arra tévedt idegen személyek hagyták volna szerte-szét az út mentén az ingóságokat. Ekként ez a logikai menete is hibátlan az elsőfokú bíróságnak.

Az a védői érvelés sem foghat helyt, hogy **sértett** telefonjáról az sms-t a gépkocsi fellelhetőségének helyéről más is küldhette, szintén nem foghat helyt.

Az elsőfokú bíróság helyesen következtetett arra, hogy a vádlottak tudták azt, hogy kinek az érdekkörébe tartozik az elvitt autó, és azért küldték el a szöveges üzenetet. Egyrészt a gépjárművet egyáltalán nem kívánták megtartani, másrészt tartottak a bűnözői körökben ismert **B.J.** megtorlásától. Tény, hogy **B.J.** arról a telefon készülékről szerzett tudomást a bűncselekményről, amelyet a rablás során megszereztek a vádlottak.

A gépjárműnél történetekkel kapcsolatosan **sértett** és **2. sértett** vallomásai valóban egyes részeiben ellentmondóak voltak, azonban az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá arra, hogy **sértett** és **2. sértett** a nyomozás során elmondta folytatólagos tanúkénti kihallgatásakor a sérelmükre elkövetett rablási cselekmény lefolyását, hogy kik, milyen körülmények között támadtak rájuk, milyen kifejezések hangzottak el a helyszínen, személyüket szóban, illetve tettelesen milyen atrocitások érték, a gépjárműben milyen állagkárosodás keletkezett, amivel azután távoztak a helyszínről az elkövetők.

A másodfokú eljárásban a logikai hibáktól mentes mérlegelés nem támadható, ezért a védelmi fellebbezések e körben eredményre nem vezethettek.

A megalapozott tényállásból az elsőfokú bíróság helyesen következtetett I.r. és **III.r. vádlott** büntetőjogi felelősségére, és a terhükre megállapított bűncselekmények minősítése az 1978. évi IV. törvény rendelkezéseinek megfelelt. A jogi indokolás helytálló.

A társtettesként, csoportosan elkövetett rablás büntette I.r. és III.r. vádlottak terhére aggálytalanul megállapítható.

Az állandóan követett bírói gyakorlatra tekintettel e minősített eset megállapításának van helye, ha a bűncselekmény elkövetésében legalább hárman bármilyen - tettes, társtettes, felbujtó, bűnsegédi bűnrészes - elkövetői alakzatban működnek közre. A tettestársak bűnsegédi részvételére figyelemmel állapította meg helyesen a bűncselekmény minősítését a társtetesség vonatkozásában, illetve a csoportos elkövetés, mint minősített eset kapcsán a törvényszék.

Az, hogy a vádlottak a Mercedes Vito gépjárművet elvitték, és abban nem motoros fűrészek voltak, hanem használt bútorok, ez nem befolyásolja, illetve nem alapozza meg a rablás büntette kísérletének megállapítását. Kísérleti szakban akkor maradt volna a cselekmény, ha a törvényi rendelkezés szerint „az elkövető a szándékos cselekmény elkövetését megkezdi, de nem fejezi be”. A vádlottak befejezett rablási cselekményt valósítottak meg azáltal, hogy az autót a benne lévő ingóságokkal együtt elvitték. Attól kezdve, hogy eltulajdonították, és kivonták a tulajdonos rendelkezési köréből, már birtokba kerültek, és a cselekmény

befejezett az abban lévő dolgok elvitelének pillanatától, miután a gépjárműre vonatkozó eltulajdonítási szándék nem volt terhükre megállapítható.

Helyesen állapította meg a törvényszék, hogy a Motorola mobiltelefon, a személyi igazolvány és a vezetői engedély eltulajdonítása megtörtént. Ekként ez utóbbiak vonatkozásában az okirati cselekmény minősítése is helyénvaló.

A bútorok tekintetében kétségtelenül nem állt rendelkezésre értékszakértői vélemény, azonban figyelemmel az ezzel kapcsolatos bizonyítékokra, az összértékük a jelentős értéket nyilvánvalóan nem haladta meg, így ez minősítő körülményként nem vehető figyelembe a vádlottak terhére.

A védelmi felvetéseket, hogy I. és III.r. vádlottak tudatállapota, szándéka másra terjedt ki, a másodfokú bíróság sem találta megalapozottnak.

Az I.r. vádlott vallomásaiból az állapítható meg, hogy ő tudta, hogy miért követi a kisbuszt társaival, mivel ezzel - saját elmondása szerint - „célja” volt.

A III.r. vádlott a védője által előadottak szerint nem volt tisztában azzal, hogy miért kell neki valójában odamennie, ezzel szemben - ahogy arra a védő is hivatkozott - az eljárás során a III.r. vádlott feltáró, beismerő vallomást tett. Előadta a nyomozati iratok 221. oldalán szereplő vallomásában, hogy amikor megálltak a Vito előtt, akkor elmondta **I.r. vádlott**, hogy mi fog történni. Felvették a csuklyákat, a céljuk a - feltételezésük szerint - raktérben lévő motorfűrészek megszerzése volt. Egyértelműen **I.r. vádlott** irányította az eseményeket, ő utasította a társát.

Az I.r. vádlott védekezésének részét képezte az is, hogy valójában nem vettek el semmit, ami tény, hiszen nem az eredeti szándékuk szerint zajlottak az események, viszont ez büntetőjogi felelősségüket nem érinti a befejezett rablási cselekmény tekintetében.

Nyilvánvaló, hogy azon védekezés sem foghat helyt az I.r. vádlottnak, amit a nyomozás során és a tárgyaláson is előterjesztett, hogy a hideg miatt vettek fel csuklyát. Éppen ellenkezőleg, erre a felismerhetőségük elkerülése érdekében került sor.

Ezt pedig tudnia illetve felismernie kellett a III.r. vádlottnak is, hiszen ha valóban azért tartott vádlott-társával, hogy az I.r. vádlott jogosnak vélt igényének érvényesítésében segítsen, akkor csak arra gondolhatott a III.r. vádlott, hogy jogos önhatalommal elveszik azt, ami az I.r. vádlott tulajdona.

Azonban nem ezt történt, hanem kilétük leplezése érdekében arcukat eltakarták és így mentek oda a gépjárműhöz, amelyben **sértett** és **2. sértett** sértettek tartózkodtak.

A bizonyítási eljárás során kétséget kizáró adat a vonatkozásban, hogy a felfegyverkezve való elkövetés minősített esete megállapítható legyen, nem merült fel, ugyanis az eszköz mibenlétére a bizonyítás hiányossága miatt nem derült fény. Ezért ez a körülmény a vádlottak terhére sem a rablás, sem a jármű önkényes elvétele vonatkozásában nem állapítható meg.

Az azonban megállapítható, hogy bántalmazták **sértettet** és **2. sértettet** a vádlottak, amit ambuláns kezelőlapok igazolnak. I.r. és III.r. vádlott a sértettek elleni fenyegetés, erőszak alkalmazását követően hajtottak el a Mercedes Vito kisbusszal a helyszínről a gépjármű feltalálása szerinti elhagyatott helyre.

Fentiekre figyelemmel nem mérlegelhető akként a III.r. vádlott szándéka, hogy önbíráskodás büntetőjében vett részt abban a hiszemben, hogy az I.r. vádlott jogos követelését hajtják be csupán.

Ekként nem fogadható el az a védelmi hivatkozás sem, hogy önbíráskodásnak minősülne a cselekmény.

A jármű önkényes elvétele kapcsán hibátlan a jogi minősítése az elsőfokú bíróságnak, ezt a védelem sem vitatta. Az I.r. és III.r. vádlott elvitték a járművet, mégpedig úgy, hogy erőszakot alkalmaztak a sértettekkel szemben, így a minősített eset megállapítása is pontos volt a már kifejtettek alapján.

Az okirati cselekmény megvalósulását szintén helyesen indokolta meg a törvényszék. Ezek az iratok ugyanis kétségtelenül a gépjárműben voltak, a vádlottak a cselekményt együtt követték el, így felelősségük, társtettesi alakzatban, e tekintetben is fennáll.

Az ítélet tábla a Btk. 2.§-ában írtaknak megfelelően megvizsgálta, hogy az elkövetéskor, vagy a másodfokú elbíráláskor hatályos törvény szerint bírálendő-e el a vádlottak cselekménye, melyik kedvezőbb a számukra.

Ennek során az ítélet tábla megállapította, hogy a 2012. évi C. törvény (új Btk.) alapján a bűncselekmények büntetési tételei változatlanok, csupán - ahogy arra a fellebbviteli főügyészség helyesen mutatott rá - a jármű önkényes elvétele bünteténél változott, mivel a bűncselekmény 1-5 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. Egyebekben nem történt változás.

Az irányadó anyagi jogszabály kiválasztásánál a feltételes szabadságra bocsátás szabálya az, ami figyelemmel a 4/2013. (X.14.) BK véleményre kedvezőbb elbírálást tesz lehetővé.

Ugyanakkor az I.r. vádlott vonatkozásában mégsem az elbíráláskor, hanem az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV. törvény alkalmazása (régí Btk.) indokolt fentiek ellenére, mivel a terhelt kapcsán olyan nyomatékos enyhítő körülmények merültek fel a másodfokú eljárás során a büntetés kiszabása körében, amelyek a régi Btk. szerint kellőképpen megalapozzák, egyúttal indokolják a feles feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét, ekként a kétharmados feltételes kedvezmény az új Btk. szerint már nem értékelendő. Ezért az I.r. vádlott esetében nem volt ok áttérni a 2012. évi C. törvény alkalmazására.

A III.r. vádlott tekintetében osztotta az ügyészi álláspontot a másodfokú bíróság, és a cselekményeit az új Btk. szerint minősítette.

Így **III.r. vádlott** III.r. vádlott által elkövetett bűncselekmények megnevezése és a 2012. évi C. törvény szerinti minősítése társtettesként elkövetett rablás büntette (Btk. 365. § (1) bekezdés a./ pont, (3) bekezdés c./ pont), társtettesként elkövetett jármű önkényes elvétele büntette (Btk. 380. § (1) bekezdés (2) bekezdés a./ pont) és 2 rb társtettesként elkövetett közokirattal visszaélés vétség (Btk. 346. § (1) bekezdés a./ pont)

A minősítés megváltoztatása folytán **III.r. vádlott** vonatkozásában új büntetés kiszabása vált szükségessé.

Az elsőfokú bíróság feltárta a súlyosító és enyhítő körülményeket, amelyek azonban kiegészítésre, korrekcióra szorulnak a fellebbviteli főügyészség indítványával egyezően.

I.r. vádlott esetében személyiségzavara nem enyhítő körülmény, miután a beszámítási képességét nem korlátozza, viszont további enyhítő körülmény az okozott kár részbeni megtérülése, míg súlyosító körülmény a kezdeményező szerepe, az előre kiterveltség, az eszközhasználat a társtettség mellett.

III.r. vádlott esetében szintén további enyhítő körülmény az okozott kár részbeni megtérülése, illetve súlyosító körülményként értékelendő az eltervezettség, az eszközhasználat, a társtettség.

Ugyanakkor mindkét vádlott javára szóló nyomatékos enyhítő tényező a rendkívüli időmúlás, mivel a vádlottak 9 éve állnak büntetőeljárás hatálya alatt, amely idő alatt törvénytisztelő életet éltek és az erkölcsi bizonyítványuk is azt mutatja, hogy azóta nem kerültek összeütközésbe a törvénnyel.

Az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény 6. cikkelye szerint, mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a bíróság tisztességesen, ésszerű időn belül tárgyalja, és hozzon határozatot az ellene felhozott büntetőjogi vádak megalapozottságát illetően.

Magyarország Alaptörvénye is hasonlóképpen rendelkezik a XXVIII. cikkben, miszerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson ésszerű határidőn belül bírálja el.

Törvényi kötelessége tehát a bíróságoknak az eljárások ésszerű időn belül való lefolytatása. Jelen eljárásban azt kell megállapítani, hogy ez a követelmény sérelmet szenvedett, ugyanis kilenc év eltelt a bűncselekmény elkövetése óta, amely időtartam nem vonható az „ésszerű idő” kategóriájába, ugyanakkor a vádlottaknak nem róható fel, hiszen nem az ő magatartásuk vezetett az eljárás elhúzódásához.

A másodfokú bíróságnak ezért - figyelemmel a nemzetközi jog és a Legfelsőbb Bíróság majd a Kúria gyakorlatára - ezt az igen jelentős időmúlást, amelyhez hozzá számít az elsőfokú ítélet kihirdetése óta eltelt több mint 1 év, mindenképpen értékelnie kellett a büntetés kiszabása körében.

Ezért a fent kifejtettekre tekintettel szükséges és indokolt a vádlottak büntetésének enyhítése.

I.r. vádlott vonatkozásában figyelemmel volt az ítélet tábla a nyomatékos enyhítő körülmények mellett a kezdeményező szerepére, illetőleg arra, hogy felfüggesztett szabadságvesztés hatálya alatt állt, ezért az ő vonatkozásában az enyhítő szakasszal kiszabható törvényi minimumot meghaladó szabadságvesztés büntetést - 2 év 4 hónap börtön - alkalmazott, mérsékelve az elsőfokon kiszabott szabadságvesztés tartamát, érintetlenül hagyva a közügyektől eltiltás mértékét.

Az I.r. vádlott vonatkozásában törvényileg kizárt az a védői indítvány, hogy felfüggesztett szabadságvesztést alkalmazzon vele szemben a másodfokú bíróság, tekintettel arra, hogy az I.r. vádlott felfüggesztett szabadságvesztés hatálya alatt követte el a terhére rótt bűncselekményeket, amelyeket a bíróság jelen eljárásban bírált el. Az kétségtelen tény, hogy nem lehet elrendelni a korábbi végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtását, ugyanakkor a bűnügyi nyilvántartóból még nem töröltődött ez az elítélés, ennél fogva a törvény erejénél fogva kizárt újabb végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés kiszabása, és csakis végrehajtandó szabadságvesztés büntetés szabható ki.

Kétségtelenül különös méltánylást érdemlő körülmények hívhatóak fel az 1978. évi IV. törvény alapján, amelyeket az első- és másodfokú bíróság már részletesen taglalt, a tényállás kiegészítésében is szerepel a pozitív megítélésű életvitele az I.r. vádlottnak, ezért az 1978. évi törvény 47.§ (3) bekezdése alapján akként határozott az ítélőtábla, hogy **I.r. vádlott** a büntetése fele részének letöltése után feltételes szabadságra bocsátható.

III.r. vádlott tekintetében megállapítható, hogy korábbi büntetései a bűnügyi nyilvántartóból töröltek, így a Btk. 97.§-ára figyelemmel büntetlen előéletűnek tekinthető, továbbá az általa elkövetett bűncselekmények igen régen történtek, így figyelemmel az ő esetében is a törvénytisztelő életmódjára, igazolt munkavállalására, személyi, családi körülményeire, anyagi helyzetére, úgy ítélte meg az ítélőtábla, hogy a büntetési célok a büntetési tétel minimumának kiszabásával és a szabadságvesztés büntetés végrehajtása nélkül is elérhetőek. Ezért a III.r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés mértékét 2 évben határozta meg.

A szabadságvesztés végrehatási fokozata a Btk. 37.§ (2) bekezdés a./ pontja alapján börtön.

A börtönbüntetés végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette a Btk. 85.§ (1), (2) bekezdése szerint.

Mivel III.r vádlottal esetében a szabadságvesztés végrehajtása felfüggesztésre került, ezért a közügyektől eltiltás mellékbüntetést mellőzte az ítélőtábla törvényi feltétel hiányában a Btk. 61.§ (1) bekezdésére figyelemmel.

A Btk. 38.§ (1) bekezdése alapján állapította meg az ítélőtábla feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a szabadságvesztés végrehajtása esetén.

A Btk. 50.§ (2) bekezdése alapján, akit haszonszerzés céljából elkövetett bűncselekmény miatt határozott ideig tartó szabadságvesztésre ítélnék, ha megfelelő jövedelme vagy vagyona van, pénzbüntetésre is kell ítélni.

A Btk. 50.§ (3) bekezdés szerint a pénzbüntetés legkisebb mértéke 30 napi tétel, az egy napi tétel összege pedig legalább 1.000 Ft. Ehhez mérten állapította meg az ítélőtábla a pénzbüntetés mértékét, és rendelkezett a Btk. 51.§ alapján az esetleges meg nem fizetése esetén annak átváltoztatásáról.

Megállapította az ítélőtábla, hogy az elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségek tekintetében számítási hibát vétett a törvényszék, ugyanis a Szombathelyi Városi Bíróság, a

Vas Megyei Bíróság, illetve Szombathelyi Törvényszék eljárásában felmerült költségeket, amelyek viselésére a terheltek külön-külön, illetve egyetemlegesen kötelesek, nem megfelelően, illetve hiányosan vette figyelembe a tekintetben, hogy kit, pontosan milyen összeg terhel.

A másodfokú eljárásban azonban ez nem pótolható, mivel olyan vádlottakat is érint, akikre nézve az eljárás jogerősen befejeződött első fokon, de a Be. 578.§ (1) bekezdése szerinti különleges eljárás keretében a fentiek orvosolhatóak, ezért e körben az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte, és a törvényszéket különleges eljárás lefolytatására hívta fel.

Az elsőfokú ítélet egyéb rendelkezései törvényesek.

Mindezek alapján a Győri Ítéltábla a Szombathelyi Törvényszék fellebbezéssel érintett ítéletét a I.r. és **III.r. vádlott** vonatkozásában a rendelkező részben írtak szerint a Be. 372.§ (1) bekezdése alapján részben megváltoztatta, míg egyebekben a Be. 371.§ (1) bekezdése értelmében helybenhagyta, pontosítva az I. és III.r vádlottak személyi adatait.

A másodfokú eljárásban az I.r vádlott vonatkozásában a kirendelt védő közreműködésének díjával kapcsolatban merült fel bűnügyi költség, amelyről az ítéltábla a Be. 381.§-a alapján, figyelemmel a Be. 338.§ (1) bekezdésére.

Győr, 2014. május 21. napján

Dr. Széplaki László sk.
a tanács elnöke

Dr. Csák Csilla sk.
a tanács tagja, előadó

Dr. Miklós Mária sk.
a tanács tagja

Z á r a d é k :

Ezzel az ítélettel a Szombathelyi Törvényszék 2013. január 21. napján kelt 12.B.135/2009/165. számú ítélete I.r. és **III.r. vádlott** vonatkozásában meg nem változtatott részében 2014. május 21. napján jogerőre emelkedett és a III.r. vádlottal szemben kiszabott felfüggesztett szabadságvesztés kivételével végrehajthatóvá vált.

Győr, 2014. május 21. napján

. Széplaki László sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Kiadó: